

Na temelju članka 9. Statuta Zavoda za prostorno uređenje Grada Zagreba i članka 6. stavka 2. Odluke o osnivanju Zavoda za prostorno uređenje Grada Zagreba (Službeni glasnik Grada Zagreba 17/07, 18/11, 18/13, 16/14, 21/14 i 28/18 - pročišćeni tekst) Upravno vijeće Zavoda za prostorno uređenje Grada Zagreba, donijelo je na 47. sjednici, održanoj 28. veljače 2022. godine

**Izvešće o ostvarenju godišnjeg programa rada
Zavoda za prostorno uređenje Grada Zagreba
za 2021. godinu**

I.

Godišnji program rada Zavoda za prostorno uređenje Grada Zagreba za 2021. godinu donijelo je Upravno vijeće Zavoda za prostorno uređenje Grada Zagreba na 42. sjednici, održanoj 11. veljače 2021. godine. Sukladno Zakonu o prostornom uređenju (Narodne novine 153/13, 65/17, 114/18, 39/19 i 98/19) kao i općim aktima Zavoda za prostorno uređenje Grada Zagreba, Upravno vijeće Zavoda za prostorno uređenje Grada Zagreba obvezno je gradonačelniku dostaviti izvješće o ostvarenju godišnjeg programa rada, do 1. ožujka tekuće godine za prethodnu godinu.

Gradonačelnik Grada Zagreba je Zaključkom KLASA:350-06/21-01/2, URBROJ:251-03-02-21-2 od 17. veljače 2021. godine dao suglasnost na Godišnji program rada Zavoda za prostorno uređenje Grada Zagreba za 2021. godinu, te je isti stupio na snagu danom objave na oglasnoj ploči Zavoda.

Zavod za prostorno uređenje Grada Zagreba ima 34 zaposlenika od ukupno 41 sistematiziranog radnog mjesta s 57 izvršitelja. Od 34 zaposlenika, 17 zaposlenika su diplomirani inženjeri arhitekture od kojih 13 imaju status ovlaštenih arhitekata kao i status ovlaštenih arhitekata urbanista, jedan zaposlenik ima status ovlaštenog inženjera građevine, a jedan djelatnik je ovlašten inženjer prometa te su svi aktivni članovi strukovnih komora. Osim zaposlenika s područja arhitekture u radu Zavoda su zastupljene i ostale struke s područja geografije (tri zaposlenika), agronomije (jedan zaposlenik), šumarstva (jedan zaposlenik), ekonomije (dva zaposlenika) i prava (četiri zaposlenika). Zavod trenutno posjeduje 12 mrežnih licenci za Autodesk Autocad Map 3d, koji su nužni za izradu prostornih planova, te se zaposlenici Zavoda redovno educiraju i usavršavaju koliko to financijska sredstva omogućavaju.

Financijski plan Zavoda za prostorno uređenje Grada Zagreba za 2021. godinu objavljen je u Službenom glasniku Grada Zagreba 15. prosinca 2020. (Službeni glasnik Grada Zagreba 34/20) i iznosio je 15.500.000,00 kn, od čega je očekivani izvor sredstava iz gradskog proračuna bio predviđen u iznosu od 15.220.000,00 kn, a ostali iznos su sredstva iz tekućih pomoći institucija i tijela EU. Za Program cjelovite obnove povijesne urbane cjeline Grada Zagreba planiran je iznos od 5.228.000,00 kn, a ostali iznos od 10.272.000,00 kn odnosi se na plaće za redovan rad zaposlenika, doprinose na plaću, naknade troškova zaposlenima, te ostale rashode nužne za poslovanje Zavoda za prostorno uređenje Grada Zagreba, te Projekt- Prostorni program razvoja Zagrebačke regije, Projekt – Integrirana prostorna urbanistička analiza, Projekt - Razvoj platforme za primjenu rješenja za povećanje energetske učinkovitosti i smanjenje emisije CO₂ u procesu urbanističkog planiranja, Projekt – Integracija koncepta zelene infrastrukture u procesu prostornog i strateškog planiranja, Projekt – Analiza

mogućnosti ublažavanja efekta urb. topl. otoka u Zagrebu putem zelene infrastrukture, Projekt – Pilot projekt Sljeme Sesvete carbon free.

II.

Godišnjim programom rada za 2021. godinu bilo je određeno nastavljanje započetih poslova iz proteklih godina u smislu kontinuiranog stručnog sagledavanja svih tema iz oblasti prostornog uređenja koje su prema Zakonu i drugim propisima stavljene u krug redovne djelatnosti ovog Zavoda.

Tijekom 2021. godine, osim prostornih planova navedenih Godišnjim programom rada za 2021., Zavod za prostorno uređenje Grada Zagreba je kao stručni izrađivač ili koordinator izrade prostornih planova, izrađivao ili koordinirao sve prostorne planove za koje se pokazala potreba izrade, a koje je dostavio nositelj izrade, odnosno Gradski ured za strategijsko planiranje i razvoj Grada. Ukupan broj urbanističkih planova uređenja čija je izrada započela tijekom izvještajnog razdoblja ovisila je o zaključcima stručne analize zaprimljenih inicijativa u svrhu utvrđivanja osnovanosti pokretanja postupka za izradu i donošenje prostornog plana lokalne razine, odnosno njegovih izmjena i dopuna o čemu je Gradonačelnik Grada Zagreba dužan izvijestiti Gradsku skupštinu Grada Zagreba najmanje jednom godišnje.

Uz programe redovne djelatnosti, Zavod je sa svojim aktivnostima, programima i projektima iz područja prostornog uređenja (kao nositelj ili dionik) bio prisutan u ostvarenju sinergijskog djelovanja svih strateških ciljeva utvrđenih Strategijom razvoja Grada Zagreba i Strategijom razvoja Urbane aglomeracije Zagreb.

Zakonom o obnovi zgrada oštećenih potresom na području Grada Zagreba, Krapinsko-zagorske županije, Zagrebačke županije, Sisačko-moslavačke županije i Karlovačke županije (Narodne novine 102/20, 10/21 i 117/21) člankom 12. propisana je obveza izrade Programa cjelovite obnove povijesne urbane cjeline Grada Zagreba i za izradu navedenog Programa zadužuje se Zavod za prostorno uređenje Grada Zagreba.

Program cjelovite obnove povijesne urbane cjeline Grada Zagreba

Zavod za prostorno uređenje Grada Zagreba je odmah nakon potresa 22. ožujka 2020. godine, u Zagrebu započeo s izradom Programa cjelovite obnove povijesne jezgre Grada Zagreba u vidu inovativnog urbanističkog pristupa usklađenog s najnaprednijim europskim politikama usmjerenim prema klimatskoj neutralnosti EU Green Deal i Renovation Wave. Program je predlagao hitne mjere kao i programiranje cjelovite – urbanističke obnove Grada Zagreba, sve u savjetovanju sa strukom, znanstvenicima, državnom i lokalnom samoupravom, gospodarstvom i civilnim društvom.

Sastavnice Programa cjelovite obnove povijesne urbane cjeline su sljedeće: prostorno-urbanistička analiza, konstruktorski modeli obnove, konzervatorski modeli obnove, sociološko istraživanje, urbanistički modeli obnove, imovinskopravni modeli obnove, ekonomski modeli obnove, prilagodba na klimatske promjene i zelena infrastruktura, energetska tranzicija, program unaprjeđenje mobilnosti i prometnog sustava, kružno gospodarstvo i projektantski modeli obnove za odabrani Pilot projekt (Blok_19: Ilica-Frankopanska-Dalmatinska-Medulićeva) predložena su dva moguća scenarija.

Rad na Programu odvijao se istovremeno aktivnostima na više razina: paralelno se vode sektorska istraživanja na razini pilot projekta Bloka_19 kojima se bavi većina ekspertnih grupa,

neke sektorske grupe studiraju cijelu povijesnu jezgru Grada Zagreba, a neka istraživanja prelaze granice povijesne urbane cjeline i imaju puno šire utjecajne zone od jedinice bloka (mobilnost i prometni sustavi, makroekonomska analiza i energetska koncepcija). Istovremeno se vodi računa i o dinamici mogućih rješenja koja su raspoređena u kratkoročne, srednjoročne i dugoročne okvire.

Proces rada na Programu obnove povijesne jezgre bio je izuzetno zahtjevan i složen, a rad urbanista Zavoda za prostorno uređenje Grada Zagreba dodatno se osnažuje donošenjem Zakona o obnovi (u sredini procesa, 16. rujna 2020.) gdje se Zavod zadužuje za izradu Programa.

Ekspertni tim urbanista Zavoda za prostorno uređenje Grada Zagreba je izradom Programa cjelovite obnove povijesne jezgre Grada Zagreba i okupljanjem 12 ekspertnih radnih grupa (Građevinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zavod za tehničku mehaniku; Institut za povijest umjetnosti; Institut za društvena istraživanja; Arhitektonski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zavod za prostorno planiranje, urbanizam i pejzažnu arhitekturu; Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu; Ekonomski fakultet Sveučilišta u Zagrebu; Regionalna energetska agencija Sjeverozapadne Hrvatske – REGEA; Fakultet strojarstva i brodogradnje, Zavod za energetska postrojenja, energetiku i okoliš; Građevinski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zavod za prometnice; Arhitektonski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zavod za zgradarstvo i fiziku zgrada; R/INOVACIJA d.o.o.; Arhitektonski Atelier HRŽIĆ d.o.o.) napravio veliki urbanističko-planerski reformski iskorak u vidu formiranja znanstveno-stručne multidisciplinarnе platforme i otvaranja novih tema i izazova, poput ranih participativnih procesa, povezivanja urbanističkog i strateškog planiranja, energetske tranzicije, prilagodbe klimatskim promjenama, ekonomsko gospodarskih i imovinskopravnih mogućnosti provedbe, „15 - minutnog grada“ i „super – blokova“ te kružnog gospodarenja građevinama i prostorom. Prvu projekciju Programa urbanisti Zavoda su sa svojim ekspertnim partnerskim timovima prezentirali na Prvoj međunarodnoj konferenciji o potresnom inženjerstvu na Građevinskom fakultetu 23. ožujka 2021.

Upravo ti urbanističko-planerski iskoraci koji do sada nisu bili sastavni dio ni prostorno-planerskog regulatornog okvira niti urbanističke prakse vode k integriranom i održivom programiranju, planiranju i upravljanju prostorom.

Imajući u vidu snažan zaokret EU prema zelenom razvoju naglašavamo da su upravo prostorni i urbanistički programi, planovi i projekti uz financijski, glavni instrument provedbe prostornih politika te ovaj reformski iskorak vidimo kao urbanu renesansu postojećih gradova i naselja.

Smjernice nove planerske paradigme urbanisti Zavoda za prostorno uređenje Grada Zagreba prezentirali su na Danima Arhitektonskog fakulteta 21. travnja 2021.

Također, Zavod je na znanstveno-stručnoj konferenciji Obnova povijesnog središta Zagreba nakon potresa – pristup, problemi i perspektive u organizaciji Znanstvenog vijeća za arhitekturu, urbanizam i uređenje prostora Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti prezentirao prve rezultate Programa, smjernice nove planerske paradigme, sljedeće korake i očekivane rezultate rada na Programu cjelovite obnove.

Iako su tijekom rada održavane brojne međusektorske koordinacije između radnih timova te su prve rezultate Programa, smjernice nove planerske paradigme, sljedeće korake i očekivane rezultate urbanisti Zavoda sa svojim ekspertnim partnerskim timovima prezentirali na više znanstveno-stručnih konferencija i skupova, razvidno je da se radi o inovativnoj planerskoj

paradigmi za koju treba postići široko društveno usuglašavanje i jasnu političku podršku u vidu unaprjeđenja regulatornog okvira.

Do dogovora za provedbu participativnog procesa i organizaciju foruma s udrugama civilnog društva i građanima, u suradnji s ekspertnim timovima s Arhitektonskog fakulteta i Instituta za povijest umjetnosti provodimo detaljnija istraživanja prijedloga urbanističkih i konzervatorskih modela obnove Gornjega grada i Kaptola, izvršeni su pripremni radovi za detaljnija istraživanja projektantskih modela obnove Gornjega grada i Kaptola te mapiranje – topografiju identitetskih sustava povijesne jezgre (vrednovanje, kategorizacija i urbanističko-arhitektonske smjernice za blokove-insule-pojedinačne zgrade). U pripremi je i sociološko istraživanje za područje Gornjega grada i Kaptola, „business plan“ za određene scenarije te prijedlozi modela urbanističko prometnih rješenja različite tipologije.

Za fazu programiranja izrađen je prijedlog sadržajne strukture, prijedlog okvira vizije razvoja do 2050. zagrebačkog povijesnog središta, te prijedlog kratkoročnih, srednjoročnih i dugoročnih projekata, a konačni sadržaj će biti definiran po održanom širokom participativnom procesu, te sukladno tome, konačnim fazama međusektorskog usklađivanja. Nakon programiranja, slijedi proces planiranja (izrada planske osnove za cjelovitu obnovu i oporavak povijesne urbane cjeline Grada Zagreba kao stručne podloge za provedbu te izmjenu i dopunu GUP-a i/ili novi GUP), pa dizajn održivog upravljanja povijesnom jezgrom Grada Zagreba.

Zavod za prostorno uređenje Grada Zagreba kroz cijelo razdoblje aktivno je sudjelovao u postupku donošenja Zakona o obnovi zgrada oštećenih potresom na području Grada Zagreba, Krapinsko-Zagorske županije i Zagrebačke županije, Sisačko-moslavačke županije i Karlovačke županije (Narodne novine 102/20, 10/21 i 117/21) dajući svoje prijedloge za zakonski tekst, te je iznio prijedloge i primjedbe na e-savjetovanju za konačni tekst Zakona.

Izmjene i dopune Prostornog plana Grada Zagreba

Godišnjim programom rada za 2021. godinu bio je planiran nastavak suradnje s nositeljem izrade, Gradskim uredom za strategijsko planiranje i razvoj Grada na analizi i stručnoj valorizaciji prikupljenih mišljenja, podataka, potrebnih stručnih podloga i programsko-prostornih studija kojima nositelj izrade raspolaže u cilju pokretanja novog Plana i/ili izmjena i dopuna Plana. Zavod za prostorno uređenje Grada Zagreba sudjelovao je u radnoj skupini za izradu Cjelovite studije prostornog razvoja Grada Zagreba kao i Radnoj skupini za pripremu i praćenje izrade Studije o lokacijama i potrebnim građevinama u svrhu održivog gospodarenja otpadom u Gradu Zagrebu. Gradska skupština Grada Zagreba, donijela je na 37. sjednici, 27. listopada 2020. godine, Odluku o izradi izmjena i dopuna Prostornog plana Grada Zagreba (Službeni glasnik Grada Zagreba 27/20) čime je započeo novi postupak izmjene i dopune Plana, a čiji je izrađivač Zavod za prostorno uređenje Grada Zagreba. Zavod je kao izrađivač Plana naglašavao da u razloge i ciljeve za donošenje izmjena i dopuna, treba staviti Zaključak Gradske Skupštine Grada Zagreba, jer je on pravni temelj za pokretanje Odluke o izmjeni i dopuni PPGZ-a, KLASA: 021-05/18-01/235, URBROJ: 251-01-05-18-3 od 24. svibnja 2018. (Službeni glasnik Grada Zagreba 13/18) kojim se gradonačelniku nalaže pokretanje izmjena i dopuna PPGZ-a Grada Zagreba. Kao razlog navodi se brisanje lokacija Obreščica i Kostanjek, te preispitivanje mogućnosti pronalaska novih alternativnih lokacija namijenjenih gospodarenju otpadom od županijskog i lokalnog značaja, sukladno posebnim propisima. Odluka o izradi izmjena i dopuna Prostornog plana Grada Zagreba (Službeni glasnik Grada Zagreba 27/20) donesena je suprotno Zaključku Gradske skupštine Grada Zagreba i Planu gospodarenja otpadom grada Zagreba (Službeni glasnik Grada Zagreba 13/18) i očitovanju Zavoda za prostorno uređenje Grada Zagreba, što Zavod kao stručni izrađivač opetovano ponavlja i ističe kao problem. Tijekom listopada 2021. godine Zavod je zaprimio zahtjeve javnopravnih tijela u

postupku Izrade izmjena i dopuna Prostornog plana Grada Zagreba (Službeni glasnik Grada Zagreba 27/20), te ih obradio i pripremio Nacrt Prijedloga Plana koji će se uputiti nositelju izrade. Također paralelno sa našom procedurom Izmjene i dopune Plana u tijeku je i Strateška studija o utjecaju izmjena i dopuna PPGZ-a na okoliš koja se izrađuje temeljem Odluke o sadržaju Strateške studije. Također nastavljene su aktivnosti na prikupljanju programsko-prostornih podataka za izradu novog Prostornog plana Grada Zagreba te su temeljem toga pripremljena programska polazišta koja su tijekom rujna dostavljena nositelju izrade.

Izmjene i dopune Generalnoga urbanističkog plana grada Zagreba

U izvještajnom razdoblju do kraja 2021. godine Zavod za prostorno uređenje Grada Zagreba kontinuirano je zaprimao inicijative, prijedloge i primjedbe vezane na izmjenu i dopunu Generalnoga urbanističkog plana grada Zagreba, a koji su prosljeđivani nositelju izrade Plana, Gradskom uredu za strategijsko planiranje i razvoj Grada, na nadležno postupanje za analizu zaprimljenoga u svrhu utvrđivanja osnovanosti pokretanja postupka izmjena i dopuna Plana, odnosno izrade novog Plana. Nadalje, kontinuirano je zaprimao i odgovarao na pismene podneske kao što su zahtjevi za očitovanjem, odnosno tumačenjem prostorno-planskih rješenja ugrađenih u Generalni urbanistički plan grada Zagreba, s obzirom na Zakon o prostornom uređenju (Narodne novine 153/13, 65/17, 114/18, 39/19, 98/19), propise donesene na temelju navedenog Zakona i posebne propise.

Izmjena i dopuna Generalnoga urbanističkog plana Seseveta

Programom rada za 2021. godinu bio je predviđen nastavak prikupljanja potrebnih podataka, stručnih podloga i izrada stručnih programsko-prostornih studija kao podloga za reviziju Odluke i Elaborata Plana GUP-a Seseveta, te analiza i stručna valorizacija pristiglih inicijativa kao podloga za izradu izmjena i dopuna Generalnog urbanističkog plana Seseveta. Zavod je aktivno sudjelovao u izradi Odluke o izradi, kroz analizu zaprimljenih inicijativa i izradu programskih polazišta za izradu plana. Sukladno članku 85. Zakona zaprimljene inicijative otvorile su čitav niz tema važnih za usmjeravanje razvoja Seseveta u budućnosti i prelazak prema tzv. niskougljičnom odnosno bezugljičnom društvu. Podržavajući iskorak u tom smjeru u vidu izmjena i dopuna te izrade novih prostornih planova usmjerenih prema dekarbonizaciji Grada Zagreba shodno Akcijskom planu energetske održivosti i prilagodbe klimatskim promjenama Grada Zagreba te Zaključku o prihvaćanju Sporazuma gradonačelnika za klimu i energiju pokreću se izmjene i dopune GUP-a usmjerene prema zelenom razvoju Seseveta. Nakon donošenja posljednjih izmjena i dopuna Odluke o donošenju GUP-a Seseveta izrađen je elaborat Polazišta projekta Zelene i Plave Sesevete i pokrenut je EU projekt proGIreg koji je usmjeren prema produktivnoj zelenoj infrastrukturi za postindustrijska područja, a provodi se na lokaciji bivše mesne industrije Sljeme u središtu Seseveta. U oba slučaja radi se o dokumentu i projektu koji Sesevete usmjeravaju prema razvoju zelene infrastrukture i primjeni rješenja temeljenih na prirodi. Sukladno orijentaciji prema zelenom razvoju potrebno je preispitati postojeća planska rješenja i prilagoditi ih novoj paradigmi. Tijekom 2021. održani su brojni radni sastanci s nositeljem izrade, te je pripremljen Prijedlog Odluke o izradi izmjena i dopuna Generalnog urbanističkog plana Seseveta, utvrđen Zaključkom gradonačelnika 15. siječnja 2021. te upućen Gradskoj skupštini Grada Zagreba na donošenje. Međutim, sukladno članku 145. Poslovnika Gradske skupštine Grada Zagreba, Prijedlog Odluke o izradi izmjena i dopuna Generalnog urbanističkog plana Seseveta povlači se na sjednici Gradske skupštine Grada Zagreba 02. veljače 2021., čime postupak izrade izmjena i dopuna Plana nije započeo.

Urbanistički plan uređenja Groblje Stenjevec

Gradska skupština Grada Zagreba je na 20. sjednici, 26. veljače 2019., godine donijela Odluku o izradi Urbanističkog plana uređenja Groblje Stenjevec (Službeni glasnik Grada Zagreba 04/19) čime je započeo postupak izrade Urbanističkog plana uređenja Groblje Stenjevec. Tijekom 2019. i 2020. godine održano je niz radnih sastanaka sa upravom Gradskih groblja, gradskim upravnim tijelima, nositeljem izrade te je izvršena analiza predmetnog prostora i izrada koncepta predmetnog Plana. Gradonačelnik Grada Zagreba razmotrio je i prihvatio Nacrt konačnog prijedloga plana te Konačni prijedlog plana uputio Gradskoj skupštini Grada Zagreba. Gradska skupština Grada Zagreba, na 40. sjednici, 16. ožujka 2021. godine, donijela je Odluku o donošenju Urbanističkog plana uređenja Groblje Stenjevec (Službeni glasnik Grada Zagreba 08/21).

Urbanistički plan uređenja Groblje Granešina

Godišnjim programom rada za 2021. godinu planiran je nastavak izrade Urbanističkog plana uređenja Groblje Granešina. Tijekom 2020. dovršen je prijedlog UPU-a Groblje Granešina, te je provedena javna rasprava. Temeljem uočenih potreba stanovništva Granešine iskazanih u tijeku javne rasprave odlučeno je pristupiti izmjeni predmetnog UPU-a. Prijedlog UPU-a za ponovnu javnu raspravu dovršen je u prosincu 2020. godine, a ponovna javna rasprava trajala je 15 dana, počevši od 18. siječnja do 01. veljače 2021. godine. Sve prihvaćene i djelomično prihvaćene primjedbe su ugrađene u Plan, odnosno temeljem njihove analize i stručne valorizacije izrađen je Nacrt konačnog prijedloga plana koji će nositelj izrade uputiti u daljnju proceduru utvrđivanja i usvajanja na Gradskoj skupštini Grada Zagreba.

Godišnjim programom rada za 2020. godinu, navedeno je da će se tijekom 2021. godine, osim prostornih planova navedenih Programom rada, izrađivati ili koordinirati svi prostorni planovi u kojima će Zavod biti naveden kao stručni izrađivač ili koordinator izrade te koje će dostaviti nositelj izrade, odnosno Gradski ured za strategijsko planiranje i razvoj Grada. Slijedom toga, ističemo i izradu slijedećih prostornih planova.

Urbanistički plan uređenja Groblje Kupinečki Kraljevec

Gradska skupština Grada Zagreba je na 36. sjednici, 10. rujna 2020. godine donijela Odluku o izradi Urbanističkog plana uređenja Groblje Kupinečki Kraljevec (Službeni glasnik Grada Zagreba 22/20) čime je započeo postupak izrade Urbanističkog plana uređenja Groblje Kupinečki Kraljevec. Nositelj izrade dostavio je zahtjeve javnopravnih tijela za izradu Plana, te je do kraja 2020. godine izrađen prvi Nacrt prijedloga plana i dogovoren radni sastanak sa upravom Gradskih groblja. Javna rasprava o Prijedlogu Plana trajala je 30 dana, počevši od 07. travnja do 07. svibnja 2021. godine. Gradska skupština Grada Zagreba, na 5. sjednici, 28. listopada 2021. godine, donijela je Odluku o donošenju Urbanističkog plana uređenja Groblje Kupinečki Kraljevec (Službeni glasnik Grada Zagreba 26/21).

Urbanistički plan uređenja Vlaška - Šubićeva - Martićeva – Derenčinova (Blok Badel)

Gradska skupština Grada Zagreba, na 37. sjednici, 27. listopada 2020. godine, donijela je Odluku o izradi Urbanističkog plana uređenja Vlaška - Šubićeva - Martićeva - Derenčinova (Službeni glasnik Grada Zagreba 27/20) čime je započeo postupak izrade predmetnog Plana.

Nositelj izrade dostavio je zahtjeve javnopravnih tijela za izradu Plana. Međutim tek nakon izrađene i dostavljene konzervatorske podloge od strane Gradskog zavoda za zaštitu spomenika kulture i prirode krenut će se sa izradom Nacrta prijedloga plana i upućivanja plana u javnu raspravu što se očekuje se tijekom 2022.

Izmjena i dopuna Urbanističkog plana uređenja državnog značaja „Skijaški kompleks“ Medvednica

Ministar prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine donio je 9. rujna 2020. godine Odluku o izradi Izmjena i dopuna Urbanističkog plana uređenja državnog značaja „Skijaški kompleks“ Medvednica koja je objavljena u Narodnim novinama (Narodne novine 106/20). Nositelj izrade Plana je Ministarstvo prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine, koordinator izrade Plana je Zavod za prostorni razvoj, a stručni izrađivač Plana je Zavod za prostorno uređenje Grada Zagreba. Nositelj izrade dostavio je zahtjeve javnopravnih tijela za izradu Plana, tijekom 2021. godine izrađen je Nacrt prijedloga plana te je za vrijeme pisanja ovog Izvješća, Prijedlog Izmjena i dopuna Urbanističkog plana uređenja državnog značaja „Skijaški kompleks“ Medvednica upućen u javnu raspravu.

Poslovi izrade Izvješća o stanju u prostoru, prikupljanje, pohranjivanje, analiza i obrada prostornih činjenica vezanih uz područje Grada Zagreba

Tijekom 2021. nastavlja se kontinuirano prikupljanje svih podataka o stanju i promjenama u prostoru Grada Zagreba te njihovo ugrađivanje u jedinstven i strukturiran registar prostornih podataka o području Grada Zagreba. Izrada i donošenje izvješća o stanju u prostoru regulirana je Zakonom o prostornom uređenju (Narodne novine 153/13, 65/17, 114/18, 39/19 i 98/19), obveza izrade izvješća o stanju u prostoru Grada Zagreba u nadležnosti je Zavoda za prostorno uređenje Grada Zagreba, dok je donošenje odluke o prihvaćanju predmetnog Izvješća u nadležnosti Gradske skupštine Grada Zagreba. Izvješće o stanju u prostoru je osnovni dokument praćenja stanja u prostoru i prostornog razvoja Grada Zagreba koje se donosi za četverogodišnje razdoblje. Zavod za prostorno uređenje Grada Zagreba je trenutno u završnoj fazi izrade Izvješća o stanju u prostoru Grada Zagreba za razdoblje od 2017. – 2020. S obzirom da su u siječnju 2022. godine objavljeni podaci o popisu stanovništva isti će se analizirati i ugraditi u predmetno Izvješće, te će se uputiti na sjednicu Gradske skupštine Grada Zagreba.

Vođenje informacijskog sustava prostornog uređenja i upravljanja njime te suradnja sa Ministarstvom prostornog uređenja, graditeljstva i državne imovine

U suradnji sa Ministarstvom prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine nastavljen je rad na uspostavi ISPU (Informacijskog sustava prostornog uređenja) popunjavanjem i ažuriranjem kataloga metapodataka s podacima novodonesenih prostornih planova na području Grada, te vođenje sustava sukladno Zakonu o prostornom uređenju. Dostava podataka za potrebe rada Informacijskog sustava predstavlja kontinuiranu obvezu kako Zavoda za prostorno uređenje Grada Zagreba tako i ostalih županijskih zavoda u državi. Konačni cilj je realizacija projekta e-dozvole koja bi trebala ubrzati izdavanje akta o građenju ali i pretvoriti Informacijski sustav u centralni izvor podataka nužnih u svakodnevnom radu upravnih tijela i stručnih izrađivača prostornih planova. Zavod za prostorno uređenje sustavno prati izradu prostorno planske dokumentacije na području Grada te po završetku izrade pojedinog dokumenta unose se metapodaci na službene stranice Informacijskog sustava prostornog uređenja Republike Hrvatske. Na taj se način podaci o pojedinim prostornim

planovima publiciraju unutar samog geoportala Informacijskog sustava i čine ih javnim podatkom. Zavod se tijekom izvještajnog razdoblja bavio daljnjom razradom rješenja za praćenje stanja u prostoru, povezivanjem baza podataka nadležnih ureda s prostornim podacima Zavoda uz uvjet pune kompatibilnosti tako povezanih podataka s postojećim rješenjima razine Grada i Države, u skladu sa smjernicama Ministarstva prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine, a prema novim zakonskim rješenjima. Sukladno sklopljenom sporazumu s Hrvatskim zavodom za prostorni razvoj (danas Zavod za prostorni razvoj) iz 2018. godine, Zavod je tijekom i 2021. godine obavljao stručno analitičke poslove - kontrole tehničke obrade grafičkih dijelova plana u sklopu radova izrade Prostornog plana parka prirode Papuk. Isto tako, odrađeni su radovi na poslovima obrade i ažuriranja podataka prostornih planova Grada Zagreba u 2021. godini u sklopu stručno-analitičkih poslova pri izradi Državnog plana prostornog razvoja te se daljnji rad planira i u 2022. godini.

Sukladno uputi Zavoda za prostorni razvoj početkom 2021. godine definirani su i započeti radovi na popunjavanju baze prostornih planova u sustav ISPU. Tim radovima je kroz cijelu 2021. godinu omogućeno digitaliziranje, geokodiranje te postava grafičkih prikaza važećih prostornih planova na prostoru Grada Zagreba u portal ISPU-a. Osim samih kartografskih prikaza sustav je omogućio da se dodaju i tekstualni dijelovi planova kao i prilozi koji su bili sastavni dio nekog od planova. Na ovaj način napravljen je iskorak u odnosu na postojeći geoportal Grada Zagreba obzirom da se na jednom mjestu može u cijelosti (tekstualni i grafički dio elaborata) pregledati prostornoplanska dokumentacija Grada, a ujedno omogućen je pregled svih planova na nivou države. Zavod je tako obradio Prostorni plan Grada Zagreba, generalne urbanističke planove, urbanističke planove uređenja kao i važeće detaljne planove uređenja. U prosincu 2021. godine taj proces je završen čime je sva važeća prostornoplanska dokumentacija objavljena. Ono što preostaje je daljnje nadopunjavanje sustava dokumentacijom sukladno donošenju novih prostornih planova.

Koordinacija i pružanje stručne savjetodavne pomoći pri izradi UPU-a na području Grada Zagreba, poslovi pripreme polazišta za izradu prostornih planova užih područja, poslovi izrade programa za studije, urbanističke planove i urbanističko – arhitektonske natječaje

Tijekom izvještajnog razdoblja, Zavod je po potrebi i na traženje nadležnih gradskih ureda obavljao koordinaciju i pružanje stručne savjetodavne pomoći prilikom izrade urbanističkih planova uređenja, urbanističko-arhitektonskih natječaja i drugih dokumenata na prostoru Grada Zagreba. Zatim, obavljao je pripremne poslove za prostorne planove užih područja, prostorne planove širih područja kao i prostorne planove državne razine. Zavod je po potrebi i na traženje nadležnih gradskih ureda davao mišljenja, očitovanja, programska polazišta za izradu planova i smjernica, programa, studija, programskih polazišta za stavljanje izvan snage planova užih područja. Tijekom 2021. godine Zavod je izradio ili sudjelovao u izradi slijedećih dokumenata:

PROGRAMI ZA IZRADU URBANISTIČKIH PLANOVA UREĐENJA

- Program za izradu UPU Groblje Donji Dragonožec
- Program za izradu UPU Trnava III
- Program za izradu UPU Šimunska – suradnja s HB FORMAT d.o.o.

PROGRAMI ZA PROVEDBU JAVNOG NATJEČAJA

- Program za provedbu javnog natječaja za izradu idejnog rješenja DV Heinzelova-Vukovarska

- Program za provedbu javnog natječaja za izradu idejnog rješenja DV i OŠ Jankomir-Malešnica
- Program za provedbu javnog natječaja za idejno rješenje novog objekta Doma za starije osobe Dubrava
- Program za provedbu javnog natječaja za izradu idejnog urbanističko-arhitektonskog rješenja Doma zdravlja Zagreb-Zapad-Ambulanta Vrbani, društvenog doma i knjižnice (izrađivač projektnog programa: GORSKI d.o.o.)
- Program za provedbu javnog natječaja za izradu idejnog krajobrazno – urbanističko - arhitektonskog rješenja za uređenje javnog parka Prečko
- Program za provedbu javnog natječaja za izradu idejnog krajobrazno-urbanističko-arhitektonskog rješenja za uređenje javnog parka Vrbani II
- Program za provedbu javnog natječaja za izradu idejnog rješenja gradskog trga, parkovne površine i građevine Centra mobilnosti na Jarunskoj ulici u Zagrebu – suradnja s MATRIX-D-INŽENJERING d.o.o.
- Program za provedbu javnog natječaja za izradu idejnoga urbanističko-arhitektonskog rješenja Kulturno obrazovnog centra s gimnazijom i učeničkim domom – suradnja s URBANE TEHNIKE d.o.o.
- Program za provedbu javnog natječaja za izradu idejnog arhitektonsko-urbanističkog rješenja poslovno-stambene građevine u Zagrebu, uz Aveniju Većeslava Holjevca, naselje Središće – suradnja s URED OVLAŠTENE ARHITEKTICE KATJA ZORIĆ
- Program za provedbu javnog natječaja za stambeno-poslovnu građevinu na uglu Branjugove ulice i Langovog trga – suradnja s URED OVLAŠTENOG ARHITEKTA MILJENKO BERNFEST j.d.o.o.
- Program za provedbu javnog arh.-urb. natječaja za stambeno-poslovnu građevinu na (Trg J. Langa / Ulica V.Novaka) –suradnja sa CPA d.o.o.
- Izmjene i dopune Programa za provedbu javnog natječaja za zgradu DHMZ-a u kompleksu Studentskog kampusa Borongaj –suradnja s MATRIX-D-INŽENJERING d.o.o.

PROGRAMSKA POLAZIŠTA

- Programska polazišta za pokretanje postupka izrade Programa za provedbu javnog natječaja za izradu idejnog urbanističko-arhitektonskog rješenja za uređenje kompleksa Termalno kupalište Blato u Zagrebu
- Programska polazišta za izradu Programa za izradu izmjena i dopuna UPU Savska-Šarengradska jug
- Programska polazišta za pokretanje postupka izrade Programa za izradu UPU Prostor središta Trešnjevke
- Programska polazišta za pokretanje postupka izrade Programa za izradu UPU Klanječka-Tomislavova

ANALIZE I PROJEKTI

- Stručna analiza prostora Savska – Vukovarska
- Stručna analiza inicijativa za izradu izmjena i dopuna UPU Novo Brestje-zapad
- Urbanistička analiza za izgradnju i uređenje novog reguliranog stambenog naselja u Klari

Tijekom izvještajnog razdoblja, Zavod je sustavno, kontinuirano i aktivno sudjelovao i na slijedećim EU projektima:

1. EU PROJEKT proGIreg - Productive Green Infrastrukture for post-industrial urban regeneration/produktivna zelena infrastruktura za postindustrijsku urbanu regeneraciju

Grad Zagreb je Zaključkom o prihvaćanju partnerstva, prihvatio poziv Sveučilišta u Aachenu „RWTH Aachen University“ za prihvaćanje partnerstva u prijavi i provedbi EU projekta, proGIreg – Productive Green Infrastrukture for post-industrial urban regeneration / produktivna zelena infrastruktura za postindustrijsku urbanu regeneraciju, u okviru natječaja SCC-02-2016-2017: demonstrating innovative nature-based solutions in cities (primjena rješenja temeljenih na prirodi) Programa Obzor 2020.

EU komisija prihvatila je projektni prijedlog Zavoda za prostorno uređenje Grada Zagreba, 5. prosinca 2017., slijedom čega je Grad Zagreb prihvatio Declaration of honour (Izjavu o časti), Zaključkom od 5. siječnja 2018. Gradska skupština Grada Zagreba 24. svibnja 2018., donijela je Zaključak o prihvaćanju Ugovora o dodijeli bespovratnih sredstava, GRANT AGREEMENT, br.776528-proGIreg, za provedbu mjera koje se temelje na prirodno održivim rješenjima za **regeneraciju područja bivše industrije Sljeme Sesevete** (Službeni glasnik Grada Zagreba 13/18).

Početak projekta je bio lipanj 2018. godine, a trajati će 60 mjeseci, do kraja svibnja 2023.godine. Zagreb ima ulogu predvodnika na projektu zajedno s Torinom, Dortmundom i Ningboom. Prate ga gradovi Cluj, Zenica, Pireus i Cascais. Uz Zavod za prostorno uređenje Grada Zagreba, lokalni partneri koji sudjeluju u projektu su Gradski ured za strategijsko planiranje i razvoj Grada, Sveučilište u Zagrebu, Arhitektonski fakultet, Udruga zelene i plave Sesevete i Komfor klima grupa d.o.o. Projekt vodi Visoka tehnička škola iz Aachena. Ukupna investicija je 1.450.000,00 eura. Radi se o velikom konzorciju koji broji 32 partnera.

Grad Zagreb se obvezao u sklopu projekta unaprijediti razvoj postojećih gradskih vrtova na lokaciji Sljeme-Sesevete i urediti dodatnih cca 12.500 m² vrtova u edukacijske svrhe sjeverno uz potok Vuger, napraviti malu akvapioničku testnu instalaciju za transfer tehnologija, urediti postojeće građevine na lokaciji sa zelenim krovom i zelenom fasadom u funkciji javnih građevina i poduzetničkog centra, izgraditi novu pješačko biciklističku stazu koja će povezivati lokaciju Sljeme-Sesevete i Sopnica-Jelkovec, urediti Info centar važan za kodizajn i diseminaciju projekta, te unaprijediti i promovirati inovativne metode financiranja i održavanja zelene infrastrukture uz razvijanje strategija i regulatornog okvira.

Cilj projekta proizlazi iz samog naziva- produktivna zelena infrastruktura, što znači da rješenja temeljena na prirodi (NBS), budu ekonomski isplativa, odnosno da se sama financiraju. Treba naći rješenje, kako i na koji način to osigurati. Za potrebe projekta gradovi predvodnici napraviti će "žive laboratorije"/Living Lab u urbanim područjima suočenim s izazovima postindustrijske obnove. Glavni cilj programa regeneracije u Zagreb Living Lab-u je uvođenje zelene infrastrukture, kreiranje novih javnih prostora da bi se osigurao prostor za neophodne javne sadržaje i uvela načela za održivo prostorno planiranje. Uvođenjem zelene infrastrukture, živi laboratoriji razvijati će rješenja temeljena na prirodi/ nature-based solutions - NBS. Inovacije se uvode na tehničkoj razini kroz implementaciju NBS-ova, na društvenoj razini kroz kodizajn, u suradnji s lokalnom zajednicom kreiranje i implementacija NBS-ova, te

na gospodarskoj razini kroz kombiniranje NBS-ova s poslovnim modelima spremnim za tržište. ProGIreg razvija 8 različitih tipova rješenja temeljenih na prirodi.

Od ukupno 8 NBS-ova, Zagreb se obvezao za primjenu 5 NBS-ova (NBS 3, NBS 4, NBS 5, NBS 6 i NBS 7). Planerske aktivnosti na projektu usredotočene su na produktivnu zelenu infrastrukturu u postindustrijskim područjima i rješenja temeljena na prirodi. U skoroj budućnosti težimo za maksimalno olakšanom primjenom rješenja temeljenih na prirodi, kroz razvojnu strategiju i prostorno plansku dokumentaciju, te drugu zakonsku regulativu. NBS-ovi su dio jedne šire vizije budućnosti koja podrazumijeva niskouglični razvoj, energetske tranziciju i renaturalizaciju. Upravo NBS 7 - Uspostavljanje protokola i procedura za okolišnu naknadu na lokalnoj razini, je rješenje kojim se bavi Zavod. Traži se novi način promoviranja i financiranja projekata važnih za okoliš a osmislić će se procedure s ciljem uključivanja u razvojnu strategiju i implementaciju u zakonske procese, te učiniti promjene u procedurama prostornog planiranja, na način da se poboljša integracija NBS-ova.

Cijela 2020. godina bila je izuzetno teška za provođenje projekta radi epidemije virusa COVID -19, koja je zahvatila cijeli svijet, a Zagreb je uz epidemiju zadesio i razoran potres, 22. ožujka, kakvog nije bilo od 1880. godine. Usprkos brojnim epidemiološkim mjerama i izolaciji, te potresom oštećenih zgrada u kojima radimo (zgrada Zavoda i Arhitektonskog fakulteta), održano je nekoliko sastanaka partnera, kao i neke druge aktivnosti i obilasci terena. Sastanak svih partnera s projekta, koji je trebao biti održan u Torinu 22.-25. rujna 2019., pa radi epidemije u Italiji odgođen za ožujak 2020., nije održan radi epidemioloških mjera. Održano je i nekoliko webinarima i zoom meetinga, organiziranih od voditelja projekta iz Achena, sa svim partnerima. I Gradski ured za Strategijsko planiranje i razvoj Grada organizirao je za lokalne partnere zoom meetinge, kada nije bilo moguće organizirati sastanke uživo. Sreća da je u potpunosti završena obnova i opremanje prostora na adresi u Kelekovoj 2, u okviru Šahovskog kluba Sesvete, financirana iz projekta, a predstavlja Info centar projekta. Tu su i održane navedene radionice. A onda se, na samom kraju godine, dogodio novi, razoran potres, u Petrinji 29. prosinca, koji je u Zagrebu nanio dodatnu štetu, na već oštećenim građevinama.

Nakon potresa promijenili su se prioriteta Grada za financiranje projekata, pa je tako obustavljena javna nabava za izradu projektne dokumentacije za zgradu HUB-a, na kojoj se trebao realizirati zeleni krov i zelena fasada, s akvaponičkom instalacijom na krovu. Time je realizacija tih sadržaja projekta dovedena u pitanje. Partneri s Arhitektonskog fakulteta kao alternativu predlažu montažnu drvenu "pametnu" kuću – concept memBRAIN, cca 65 m², koju su studenti arhitekture projektirali i realizirali za natječaj Solar Decathlon u Parizu. Kuća se nalazi na lokaciji Sveučilišnog kampusa Borongaj u Zagrebu, razmontirana, ali nedostaju solarni paneli i sva tehnika kojom je kuća bila opremljena. Osim što se opet pojavio problem financiranja, problem je i u lokaciji na kojoj će se postaviti i ishoduju građevne dozvole, jer se radi o velikoj kvadraturi pa se ne može postaviti po Pravilniku za jednostavne građevine.

U sklopu projekta potrebno je provesti još nekoliko intervencija, umjesto planiranih urbanih vrtova sjeverno uz potok Vuger izgradit će se terapijski vrt, a postojeći gradski vrt će se modernizirati uz korištenje inovativne tehnologije pročišćavanja podzemnih voda. Na realizaciji tih sadržaja sudjeluje Gradski ured za poljoprivredu, iako nije partner na projektu. Idejni projekt za terapijski vrt je izrađen, a u njegovoj izradi Zavod je aktivno sudjelovao kao partner na projektu, počev od odabira lokacije, do sadržajnog i funkcionalnog rješenja. Površina parcele predviđene za terapijski vrt iznosi cca 5300 m², a nalazi se sjeverno od Industrijske ceste. Korisnici vrta su autistična djeca i odrasli, djeca i odrasli s poteškoćama u vidu i kretanju, kao i drugi. Također, za Ulicu 6, koja spaja Novi Jelkovec sa zonom bivše tvornice Sljeme Sesvete, radi se projektna dokumentacija u cilju realizacije pješačke i biciklističke staze, koje su u profilu prometnice.

U 2021. godini i nadalje pod epidemiološkim mjerama održavaju se sastanci lokalnih partnera, na kojima se pokušavaju riješiti problemi pri realizaciji projekta, te je održano nekoliko webinarâ i zoom meetinga sa svim partnerima na projektu.

Konferencija koja je trebala biti organizirana u Torinu 2019. godine, održana je virtualno 21. i 22. travnja 2021. godine.

Terapijski vrt, prvi u Europi, otvoren je 10. svibnja 2021.godine. Korisnici su Dnevni centar za rehabilitaciju djece i mladeži "Mali dom", ostale ustanove za rehabilitaciju, organizacije civilnog društva, te visokoškolske ustanove.

Nadalje, postojeći gradski vrt na lokaciji Sljeme-Sesvete, površine 1250 m², za 102 korisnika, dodatno se uređuje i oprema. Izgradit će se sustav za navodnjavanje i pročišćavanje vode sa rješenjem za solarnu fotokatalizu. Sustav se sastoji od tijela reaktora (3 kaskade sa slojem katalizatora), izvora zračenja (simulacija sunčevog zračenja različitog intenziteta i UVB sadržaja), pumpe i spremnika za recirkulaciju. Sama provedba modernizacije trajati će procijenjeno je 6 mjeseci te će biti, prema planu, finalizirana sredinom 2022. godine.

Gradski ured za strategijsko planiranje i razvoj Grada u suradnji s firmom Vesela motika postavili su kontejner, "urbanu farmu", dimenzija 6x7 m, 42 m², istočno, uz terapijski vrt (na budućem parkiralištu), koji ima zeleni krov i zid, a u njemu će se instalirati akvaponika. Potrebno je osigurati priključak struje da bi se mogla staviti u funkciju. Nakon sastanka partnera, 23.rujna 2021., organiziran je obilazak mini "urbane farme" koja objedinjuje tehnologije zelenih zidova i krovova (NBS 5), te akvaponike (NBS4), a ujedno predstavlja platformu za predstavljanje suvremenih tehnologija proizvodnje hrane zainteresiranoj javnosti i lokalnoj zajednici.

Za Ulicu 6, koja spaja Novi Jelkovec sa zonom bivše tvornice Sljeme Sesvete, izrađena je projektna dokumentacija u cilju realizacije pješačke i biciklističke staze, koje su u profilu prometnice, a krajem prošle 2021.godine izdana lokacijska dozvola postala je pravomoćna.

Planerske aktivnosti na projektu usredotočene su na produktivnu zelenu infrastrukturu u postindustrijskim područjima i rješenja temeljena na prirodi. U skoroj budućnosti težimo za maksimalno olakšanom primjenom rješenja temeljenih na prirodi, kroz razvojnu strategiju i prostorno plansku dokumentaciju, te drugu zakonsku regulativu. NBS-ovi su dio jedne šire vizije budućnosti koja podrazumijeva niskouglični razvoj, energetska tranziciju i renaturalizaciju. Upravo NBS 7 - Uspostavljanje protokola i procedura za okolišnu naknadu na lokalnoj razini, je rješenje kojim se bavi Zavod. Traži se novi način promoviranja i financiranja projekata važnih za okoliš a osmislić se procedure s ciljem uključivanja u razvojnu strategiju i implementaciju u zakonske procese, te učiniti promjene u procedurama prostornog planiranja, na način da se poboljša integracija NBS-ova. Obzirom da je nužna integracija koncepta zelene infrastrukture u procese prostornog i strateškog planiranja, Zavod je napisao **Prijedlog polazišta niskougličnog razvoja za izradu prostornih i urbanističkih planova**. Preporuka je da se prilikom izmjena i dopuna dokumenata kao što su Zagrebplan, Prostorni plan Grada Zagreba, te prilikom donošenja Generalnih urbanističkih planova posebnu pozornost posveti zelenoj infrastrukturi kao elementu u organizaciji prostora.

Cilj mjere je strateški planirati i sustavno razvijati zelenu infrastrukturu na području Grada Zagreba, posebice na kritičnim točkama gdje je ista slabo razvijena, u prvom redu kako bi se umanjio efekt postojećih te spriječio nastanak novih toplinskih otoka na području Grada, te kako bi planiranje razvoja i prilagodbe infrastrukture bilo usklađeno s predviđenim učincima klimatskih promjena. Elemente zelene infrastrukture potrebno je integrirati i na način da se oni propisuju u posebnim uvjetima gradnje u sklopu izdavanja dozvola. Inicirana je **izmjena i**

dopuna Prostornog plana Grada Zagreba i izmjena i dopuna Generalnog urbanističkog plana Sesveta. Održani su sastanci s partnerima na projektu, te nositeljem izrade, Gradskim uredom za strategijsko planiranje i razvoj Grada, a Zavod je sudjelovao u izradi Odluke o izradi navedenih planova, s ciljem da se polazišta niskougljičnog razvoja ugradi u Odluku o izradi.

2. Projekt vodik - Projekt tehničke pomoći Fuel Cells and Hydrogen Joint Undertaking (FCH JU)

U kontekstu zelenog razvoja uvođenje vodikovih tehnologija u Grad Zagreb i RH bi mogao biti snažan zamašnjak inovativnog i kompetitivnog razvoja, pokretanja industrije i gospodarstva na temelju znanstvenih istraživanja i istovremeno biti od utjecaja na smanjenja emisije stakleničkih plinova i dekarbonizaciju energetske sustava u funkciji mobilnosti i šire. Netom usvojena Strategija za vodik za klimatski neutralnu Europu prema kojoj će se razvoj vodikovih tehnologija poticati značajnim financijskim sredstvima svakako je dobar vjetar u leđa takvoj orijentaciji. Europska Komisija zajedno sa FCH JU (Fuel Cells and Hydrogen Joint Undertaking <https://www.fch.europa.eu/> jedinstveno javno privatno partnerstvo Europske Komisije, industrije gorivnih članaka i vodika koju predstavlja Hydrogen Europe i znanstvene zajednice koju predstavlja Hydrogen Europe Research) izradila je za Hrvatsku elaborat Mogućnosti vodikovih tehnologija u nacionalnim energetske i klimatske planovima s ciljem razmatranja uvođenja vodikovih tehnologija u dekarbonizacijske politike i akcijske planove i procjenama uloga razvoja vodikovih tehnologija. INA d.d. i Grad Zagreb uz znanstvenu podršku prof. dr. sc. Frane Barbira (Fakultet elektrotehnike, strojarstva i brodogradnje, Sveučilište u Splitu) i doc. dr. sc. Ankice Kovač (Fakultet strojarstva i brodogradnje, Sveučilište u Zagrebu) te podršku Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja i Ministarstva mora, prometa i infrastrukture, dobili su tehničku pomoć od FCH JU za uvođenje vodikovih tehnologija u RH u vidu pripreme projekta vrijednog 21,6 milijuna €. Projekt obuhvaća proizvodnju i distribuciju vodika kao alternativnog pogonskog goriva, gradnju dvije punionice za vodik (jedna u spremištu autobusa u ZET-u i jedna javna na Ininoj benzinskoj stanici na TEN-T koridoru) i nabavku 20 autobusa na vodik za javni prijevoz u Zagrebu. Zavod je dio tima Grada Zagreba koji radi na novelaciji regulative vezano za uvođenje vodikovih tehnologija prvenstveno s aspekta prostornog planiranja i urbanizma. Važeći prostorno planski dokumenti GZ nemaju odrednice za korištenje i gradnju vodikove infrastrukture, koja je na razini RH regulirana Zakonom o uspostavi infrastrukture za alternativna goriva (Narodne novine 120/16). U okviru Projekta vodik sa partnerima su se istraživale prostorne mogućnosti smještaja punionice vodika sa pripadajućom infrastrukturom kao i proizvodnje i transporta vodika. Nakon usporedbe sa regulativom vezanom za vodikove tehnologije u državama EU razvidno je da se punionica vodika može tretirati kao i benzinska postaja, (naravno uz uvažavanje posebnih propisa vezanih za zapaljive plinove i zaštitu od eksplozija), a proizvodnja zelenog vodika u manjim količinama putem elektrolizatora može biti smještena u okviru koridora i površina infrastrukturnih površina, (naravno uz uvažavanje posebnih propisa vezanih za zapaljive plinove i zaštitu od eksplozija).

Sukladno navedenom Zavod za prostorno uređenje Grada Zagreba kao stručni izrađivač izrade izmjena i dopuna PPGZ-a, predlaže na području obuhvata plana omogućavanje uspostave sustava infrastrukture za alternativna goriva (proizvodnja, distribucija, punionice), odnosno gradnju infrastrukture za alternativna goriva u skladu sa pravilima struke i posebnim propisima.

Zakon o uspostavi sustava infrastrukture za alternativna goriva (Narodne novine 120/16) alternativna goriva definira kao: goriva ili izvori energije koji služe, barem djelomično, kao nadomjestak za izvore fosilnih goriva u opskrbi prometa energijom i koji imaju potencijal

doprinijeti dekarbonizaciji prometnog sustava te poboljšati okolišnu učinkovitost prometnog sektora, koji između ostalog uključuju: električnu energiju, vodik, biogoriva (tekuća ili plinovita biogoriva namijenjena prometu proizvedena iz biomase), sintetička i parafinska goriva, prirodni plin, uključujući bioplina, u plinovitom (stlačeni prirodni plin – SPP) i ukapljenom obliku (ukapljeni prirodni plin – UPP) te ukapljeni naftni plin (UNP).

Sudjelovanje na stručnim skupovima, u radnim tijelima, suradnja s gradskim i drugim upravnim tijelima te udrugama građana, te stručna usavršavanja sukladno vremenskoj i financijskoj mogućnosti

- Suradnja s Ministarstvom prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine u izradi Zakona o obnovi zgrada oštećenih potresom na području Grada Zagreba, Krapinsko-zagorske županije, Zagrebačke županije, Sisačko-moslavačke županije i Karlovačke županije (Narodne novine 102/20, 10/21 i 117/21), dajući svoje prijedloge za zakonski tekst, te je podnošenjem prijedloga i primjedaba na e-savjetovanju za konačni tekst Zakona
- Sudjelovanje u e-savjetovanjima i javnim raspravama o strategijama i zakonima državne razine kojima se isticala važnost niskougljičnog (bezugljičnog) razvoja i uloge prostornog planiranja i prostornih i urbanističkih planova kao instrumenta za provedbu politika energetske tranzicije i prilagodbe i ublažavanja klimatskih promjena
- Suradnja s Ministarstvom prostornoga uređenja, graditeljstva i državne imovine u pogledu analize zakonskih i podzakonskih akata, predlaganje adekvatnih rješenja i prijedloga za izmjenu zakona o prostornom uređenju i zakona o gradnji
- Sudjelovanje u e-savjetovanjima i javnim raspravama o prostornim planovima državne, područne (regionalne) i lokalne razine
- Suradnja s gradskim upravnim tijelima u svim razvojnim aspektima grada (promet, komunalije, zelenilo, izdavanje dozvola, statistika, gospodarstvo, energetike, turizma...)
- Suradnja s nadležnim gradskim uredom i Razvojnoum agencijom Zagreb za koordinaciju i poticanje regionalnog razvoja na projektima Razvojne strategije Grada Zagreba kao i Strategije razvoja urbane aglomeracije Zagreb
- Stručna izlaganja, suradnja s Gradskim četvrtima, Gradskom skupštinom Grada Zagreba, strukovnim udruženjima, Zagrebačkim holdingom, drugim javnopravnim tijelima

III.

Stručni poslovi koje će kontinuirano obavljati ovaj Zavod vezani su prvenstveno uz promoviranje urbanističke znanosti te davanje inicijativa i prijedloga kojim se unapređuje stanje u prostoru u cilju održivog društveno-ekonomskog razvoja Grada Zagreba u suradnji sa javnim institucijama sukladno njihovoj nadležnosti.

KLASA: 350-06/22-01/6
URBROJ: 251-470-01/2-22-2
Zagreb, 28. veljače 2022.

Ravnatelj

Ivica Rovis, dipl. iur.

Upravno vijeće Zavoda za prostorno uređenje Grada Zagreba usvojilo je na 47. sjednici, 28. veljače 2022. godine Izvješće o ostvarenju godišnjeg programa rada Zavoda za prostorno uređenje Grada Zagreba za 2021. godinu.

PREDSJEDNICA UPRAVNOG VIJEĆA

Azra Suljić

Izvješće o ostvarenju Godišnjeg programa rada Zavoda za prostorno uređenje Grada Zagreba za 2021. godinu donijelo je Upravno vijeće na 47. sjednici, 28. veljače 2022. godine. Gradonačelnik Grada Zagreba je Zaključkom: KLASA:350-06/22-01/4 URBROJ:251-01-02-22-2 od 10. ožujka 2022. prihvatio Izvješće o ostvarenju Godišnjeg programa rada Zavoda za prostorno uređenje Grada Zagreba za 2021., te je isto dana 14. ožujka 2022. objavljeno na oglasnoj ploči Zavoda.

RAVNATELJ

Ivica Rovis, dipl.iur.